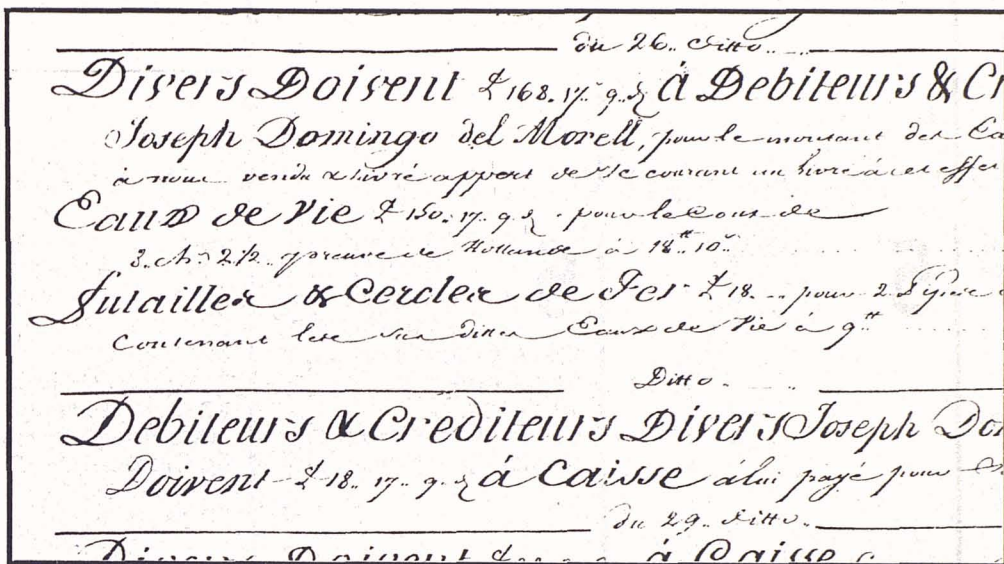

Una empresa de Reus al Segle XVIII (2)

L'empresa dels Srs. Lacomme y Cía tenia representants a diferents punts de l'Estat espanyol. El principal era el del Port de Santa Maria, a Cadis. Les mercaderies més importants per a l'empresa eren els fruits secs i l'aiguarent, i els proveïdors anaven des del Baix Camp i el Tarragonès fins al Priorat. En una primera lectura del copiador de cartes, podem veure que el Sr. Lacomme era el soci gestor de l'empresa. El Sr. Louet Ainé duia a terme les exportacions des de Barcelona, i era el qui contractava les operacions interessants per a exportar a França.

Analitzem tot seguit els llibres de comptabilitat, on podem veure els punts següents:

a) Els assentaments diaris es feien per partida simple, és a dir, són solament registres de moviments, sense classificar-los al deure i a l'haver.

b) Els assentaments del llibre major sí que es feien per partida doble.

c) Els balanços es comptabilitzaven tipus major.

d) No existien un compte de deutors i un de creditors, sinó que hi ha un compte únic on s'anaven anotant les diferents operacions, cosa que originava, a la fi de cada exercici, un saldo favorable a

l'empresa.

e) El control d'existències es portava mitjançant un compte per a cada tipus. Per a la comptabilització s'emprava el mètode d'especulatiu, és a dir, anotació d'entrades de mercaderia a preu de cost i de les sortides a preu de venda, regularitzant després el compte per a conèixer el benefici exacte que cada article ha portat a l'empresa. Aquest sistema és factible quan l'empresa té pocs articles, tal com succeeix en aquest cas.

Un punt que cal tenir en compte és la relació financera dels dos socis amb l'empresa. La participació en els beneficis era al cinquanta per cent. El capital inicial però, no es va desemborsar totalment en constituir-se la societat, sinó que cadascú d'ells tenia obert un compte de participació on li eren carregats o abonats els diferents moviments de dipòsit o retirada d'efectiu. Paral·lelament a aquest compte corrent, cada soci era titular d'un compte de dipòsit on els eren aplicats els resultats del compte de pèrdues i guanys. Aquest últim compte substitueix progressivament el compte corrent.

D'una anàlisi de la comptabilitat podem concloure que:

1- L'empresa tenia molt

poc capital fix, ja que el seu coeficient representava un 0,3 del seu actiu total. Això vol dir que era una empresa flotant, i que en un període de difultats econòmiques no podia recórrer a vendre l'immobilitzat per a obtenir efectiu, ni podia demanar préstecs perquè no tenia garanties suficients.

2- Als anys 1790 i 1791, l'actiu circulant representava un 90% de l'actiu total, la qual cosa significa que el capital de l'empresa feia una rotació constant. D'aquest circulant un 45% corresponia a existències. Si aquest fenomen no guardava relació proporcionada amb la rotació d'estocs representava una disminució del benefici quan el cost de les existències era elevat. Els estocs van baixar gradualment a partir del 1792, i va arribar a un moment en què eren extremadament baixos en proporció amb la disponibilitat de l'empresa.

3- El ratio de disponibilitat va anar augmentant considerablement, fins al punt que al final de 1792 va arribar a ser excessiu; per això hauria estat convenient convertir part del capital circulant en fix.

4- El ratio de deutors ens indica que l'empresa tenia una clientela solvent, i que

complia els terminis establerts pels pagaments.

L'evolució de l'empresa fins al període 1800-1801, últim any de què es tenen dades comptables, continua una mateixa línia d'actuació. Durant aquests dos anys figura com a titular de tot el capital el Sr. Jean Lacomme. Durant tot aquest temps hi ha una evident proporció entre els resultats del compte de pèrdues i guanys i la liquidesa. Hauria convingut, doncs, que l'empresa efectués alguna inversió per a donar suport a la garantia del seu circulant, ja que el seu actiu fix continua sent molt petit. A l'últim exercici hi ha un fort increment de les existències. En tot aquest temps el ratio de deutors va disminuir en una tercera part, per tant, doncs, la relació financera amb els seus clients continuava sent bona, i aquests tenien força solvència.

Per acabar, hem de tenir en compte dos factors. Primer, el del risc comercial, quasi inexistent en l'aspecte que l'entenem avui dia, és a dir, els impagats. L'altre factor fa referència a la rotació de les existències. Tenir existències era com tenir efectiu. Per tant, si bé el capital social era quasi bé insignificant, l'empresa podia obtenir bons beneficis sense exposar res més que els diners emprats en la compra de mercaderies que comercialitzava, controlant estrictament el període de rotació. Era, doncs, una empresa rendible amb una bona gestió segons la norma de l'època.

M. CARME BIGORRA I TRILL

Aclariment.

A la primera part d'aquest article, que es va publicar a la *Revista del Centre de Lectura de Reus* del mes passat, es deia que la Pau de Basilea es va firmar l'any 1795, quan havia de dir l'any 1795, tal com constava a l'original.